"עשה שנוכל להציב לעצמנו קווים אדומים": תפילה מדינית לראש השנה

written by דוד מ' וינברג | 21.09.2025

כאשר היה הכוהן הגדול נכנס לקודש הקודשים בבית המקדש בירושלים, הוא היה נושא תפילה על מצב האומה:

"יהי רצון מלפניך ה' אלוהינו ואלוהי אבותינו שתהא שנה זו הבאה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בכל מקום שהם, אם שחונה גשומה ושלא יצטרכו עמך בית ישראל בפרנסה זה לזה ולא לעם אחר".

פרשנותי לתפילה נועזת זו היא שעלינו לבקש עזרת שמיים כדי להשתחרר מאחיזת פוליטיקאים מקומיים הפכפכים, ואף יותר מכך מאחיזתם של מנהיגי עמים זרים בלתי יציבים, חלשים ואף עוינים.

אנו מתפללים שלא נהיה "תלויים באומות העולם" כלומר, שלא ניאלץ להיות אסירי תודה יותר מדי לתמיכה דיפלומטית או ביטחונית מצד ארה"ב או מדינות אחרות; שלא נידחק אל פינת התלות בגחמות האירופאים ובהסכמי סחר ומדע הפכפכים שלהם; שלא ניאלץ להתחנן להגנה מצד האו"ם העוין, בית הדין הפלילי הבינלאומי ושאר מוסדות בינלאומיים מזיקים.

כמובן, במציאות המודרנית מידה מסוימת של תלות היא בלתי נמנעת. גורלנו האסטרטגי כרוך בגורל המערב, וישראל אינה יכולה לנהל לגמרי לבדה את אתגרי החוץ והביטחון שלה. ההתמודדות עם השאיפות ההגמוניות של איראן היא דוגמה מובהקת לכך ולכן חשוב כל כך חידוש הסנקציות הגלובליות עליה בחודש זה.

יתרה מזו, ישראל מבקשת להיות חלק מעולמות התרבות, המדע והעסקים של המערב. בסיסנו הביטחוני-תעשייתי-הייטקי תלוי בייצוא ובשותפויות עולמיות, בעיקר בתחומים עתירי ידע כמו תוכנות בנקאיות, סייבר ומוצרים מבוססי קניין רוחני, צינור החמצן הכלכלי של ישראל, אשר יוצרים עודף במאזן המסחרי. מנגד, ישראל מייבאת הרבה יותר מוצרים פיזיים מכפי שהיא מייצאת כגון נפט, מכונות, מתכות ומוצרי יסוד.

בשבוע שעבר נוצר מצג שווא כשפורסם "נאום ספרטה" של ראש הממשלה בנימין נתניהו, כאילו הוא אמר שישראל כולה תהפוך להיות משק אוטרקי עצמאי, למרות שנתניהו הדגיש כבר בנאום הראשון, ובהבהרה למחרת ביתר שאת, כי התכוון בעיקר לתעשיות הבטחוניות.

נתניהו צדק כשהדגיש שוב את הצורך בהעצמה עצמית של מערכת הביטחון ובפיתוח עצמאי של מערכות נשק וייצור תחמושת. התעשיות הביטחוניות שלנו חייבות לגדול פי שמונה לפחות

מהיקפן הנוכחי; לייצר מדי שנה עשרת אלפים כטב"מים התקפיים ומודיעיניים, מאתיים תותחים, מאה נגמ"שים וחמישים טנקים; וכן לייצר בעצמנו כמויות עצומות של פגזי 155 מ"מ וטילים מונחים מדויקים לחיל האוויר. עלינו להוביל גם בטכנולוגיות ביטחוניות מתקדמות בינה מלאכותית, מחשוב קוונטי וחלל.

עמידות משמעותה גם חיזוק מערכות חיוניות: בתי חולים, רשתות חשמל, מים וביוב, ייצור מזון, ומאגרים של חומרי גלם תעשייתיים כך שנוכל לעמוד במידת הצורך בהפסקת ייבוא אווירי וימי למשך שנה תמימה.

תחושה האשמה נעלמה

העולם, בחלקו, הופך עוין לישראל ואף אנטישמי בגישתו כלפיה וכלפי היהודים. גם בארה"ב המגמה ארוכת הטווח היא התרחקות ממחויבויות בינלאומיות, גם אם לעת עתה הנשיא טראמפ תומך בנו.

אירופה מרמזת שנמאס לה מישראל. לא נדרשו יותר משבעים שנה כדי שתחושת האשמה שלה על השואה תתפוגג, וכעת היא שבה אל שנאת היהודים ההיסטורית וביתר שאת כלפי יהודים חזקים. מכאן נובעת יוזמת האיחוד האירופי להכות בישראל, לבודד אותה, להחלישה, לשלול ממנה נשק ויתרונות כלכליים. גם הצהרות הסרק של צרפת ואחרות על "הכרה" במדינה פלסטינית אינן אלא מחווה צינית עונש לישראל יותר מתרומה לשלום.

כן, זה כואב להיות נתונים לחולשת המערב, ולהתרפסות שלו בפני הקיצונים. זה מתסכל להיות תלויים בעולם שמתייחס לישראל באמות מידה כפולות, בצביעות ובציניות בוטה. זה לא נוח להיות לכודים בין מלחמות הקיום הארוכות שלנו לבין ציפיות לא הוגנות של המערב.

ועל כן, השנה, כשאגיע לתפילה זו של הכוהן הגדול, אלה תהיינה מחשבותיי:

"אנא ה', הפחת את תלותנו בפוליטיקאים חסרי אחריות ובמדינאים שאינם נאמנים. הענק לנו ידידים טובים, בעלי ברית מכובדים, שותפים הוגנים למסחר, ועמיתים נאמנים לעשייה מדעית. דאג לכך שישראל תהיה חזקה דיה כדי לשתף פעולה עם העולם לא להילחם בו; חופשית דיה לתרום לעולם ביצירתיות לא להירמס תחת חרמות ודמוניזציה.

הענק לנו במקביל את המשאבים להיות עצמאיים במידה הדרושה; עשה שנוכל להציב לעצמנו קווים אדומים ולהגן עליהם מבלי להיכבל בקווים חלשים שמציבים אחרים. חננו בחוכמה שתגרום לעולם לכבד אותנו ולא להתעמר בנו. ותן לנו, ה', גם את הכוח לעמוד לבד כשצריך.

עזור לישראל להשיב את כוחה והרתעתה בניצחונות מוחצים על אויביה. ובמקביל, פקח את עיני אומות העולם להבין את הכורח שבמדיניות הביטחון התקיפה של ישראל, ולמלא את לבבותיהם בהבנה שתוליד שותפויות עמוקות עימה".

לקראת שנת בחירות

לצד תפילה זו לעצמאות ולשותפות, החלטתי לקראת שנת תשפ"ו לאמץ גישה אופטימית באשר לעתידה של ישראל; להאמין ביכולתנו להגיע לצדק, ליציבות ולשלום.

אני דוחה את נרטיב ההידרדרות והרוע. איני מקבל את הפסימיזם והבומבסטיות הזועמת של שחקנים קיצוניים, גם אם רבים מאיתנו פצועים וחסרי מנוח. סיפורנו הוא סיפור מפואר של נחישות וייעוד. התקווה לא אבדה. אזרחי ישראל יודעים ויכולים להתגבר על המצוקות, לתקן את פגמיהם הפנימיים ולחזק את מעמדם האסטרטגי.

ולכן בשנה הבאה, שתהיה גם שנת בחירות, אוסיף לתפילות ראש השנה ויום הכיפורים בקשה לבלימת הקיטוב וההשחתה בשיח הפוליטי; תפילה לקמפיין בחירות נקי מקללות, איומים והשמצות בין־קהילתיות.

"אדון השלום, מלך שהשלום שלו, עושה שלום ובורא הכול. יהי רצון מלפניך שנזכה תמיד לאחוז במידת השלום ויהיה שלום גדול באמת בין כל אדם לחברו ולא נחזיק במחלוקת כלל לעולם ואפילו נגד החולקים עלינו, ולא נבייש שום אדם בעולם מקטן ועד גדול, ונזכה לקיים באמת מצוות 'ואהבת לרעך כמוך' בכל לב וגוף ונפש וממון, ויקוים בנו מקרא שכתוב 'ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה רעה מן הארץ וחרב לא תעבור בארצכם'. ד' שלום, ברכנו בשלום!". (מיוחס לרבי נחמן מברסלב).

פורסם במקור ראשון, בתאריך 21.09.2025.